

4. Inne optyki. Nowe programy, nowe metody, nowe technologie w nauczaniu kultury polskiej i języka polskiego jako obcego. Red. R. Cudak, J. Tambor. Katowice, 2001.
5. Janowska I. Planowanie lekcji języka obcego. Podręcznik i poradnik dla nauczycieli języków obcych. Kraków, 2010.
6. Komorowska H. Metodyka nauczania języków obcych. Warszawa, 2002.
7. Komorowska H. Sprawdzanie umiejętności w nauce języka obcego. Kontrola. Ocena. Testowanie. Warszawa, 2002.
8. Kowalewski J. Kultura polska jako obca? Kraków, 2011.
9. Anna Seretny, Ewa Lipińska, ABC Metodyki nauczania języka polskiego jako obcego – Kraków: Universitas, 2005. – 329 str.
10. Anna Dąbrowska, Urszula Dobesz, Małgorzata Pasieka, Co warto wiedzieć. Poradnik metodyczny dla nauczycieli języka polskiego jako obcego na Wschodzie – Warszawa: Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2010. – 236 str.

## **ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОГО КОМЕНТАРЯ ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОГО АНАЛІЗУ ІНШОМОВНОГО ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ**

к. пед. наук, викл. **Ольга Сергіївна Афанасьєва**  
Черкаський національний університет ім. Б.Хмельницького,  
м.Черкаси, Україна

Лінгвокраїнознавчий вид аналізу розглядає художній текст у першу чергу як феномен і компонент культури. Саме тому, на думку А. Буднік, мета лінгвокраїнознавчої роботи з художніми текстами полягає в подоланні труднощів сприйняття специфічних явищ, характерних для дійсності, описаної у цих текстах, адже брак фонових знань у студентів часто унеможливорює розуміння логіки слів і дій літературних героїв, правильний висновок про характери й взаємини персонажів [1, с. 54]. Таким чином, для цілісної рецепції іншомовного художнього тексту студентам необхідні знання наявного у ньому лінгвокраїнознавчого матеріалу, а саме [3]:

- національних реалій (елементів національної системи понять, що існують у межах явищ та об'єктів того чи іншого народу і відображені в мові);
- конотативної лексики (слів зі співвідносним об'ємом понять в різних культурах, але які при цьому мають додаткові – конотативні – значення й викликають у свідомості носія мови певні культурно-історичні асоціації);
- фонові лексики (лексики, що несе як міжнаціональну інформацію, так і інформацію національного характеру).

Одним із найбільш поширених шляхів опанування студентами наявного у художньому творі лінгвокраїнознавчого матеріалу при здійсненні лінгвокраїнознавчого аналізу є **лінгвокраїнознавчий коментар**. Метою

лінгвокраїнознавчого коментаря до художнього тексту є створення в читачів передтекстової пресупозиції, важливої для формування концептуального простору тексту. Відповідно до методики лінгвокраїнознавчого аналізу, розробленої Н. Кулібіною [2], для моделювання мінімуму країнознавчих знань необхідний коментар із **представленням (актуалізацією, корекцією) знань** про письменника та його творчість, події національної історії, географічні об'єкти, специфічні явища природи, побуту й інші факти, що є фоном для зображених у творі подій, та **завдання**, спрямовані на розкриття образної інформації, яку передають національні словесні образи (фразеологізми, народні порівняння й символи, приказки і прислів'я, афоризми, діалектизми, історизми тощо) [4, с. 210].

Таким чином, лінгвокраїнознавчий коментар дає можливість формувати у студентів фонові знання, необхідні для повноцінної рецепції твору й для його обговорення [1, с. 56]. Для цього викладачеві під час роботи над текстом потрібно визначити ступінь значущості лінгвокраїнознавчого матеріалу, відповідно, необхідні певні критерії його відбору. За Л. Чапаєвою, такими критеріями можуть виступати [3]:

- 1) коментування тої лексики, яка є засобом передачі інформації про культуру, науку, економіку, політику, історію країни, мовою якої написано твір;
- 2) визнання головною умовою розкриття тематичних зв'язків коментованих слів та словосполучень виявлення культурного компонента лексики.

Також лінгвокраїнознавчі коментарі розрізняються за типами. Так, за класифікацією М. Шахматової та Сім Єн Бо їх можна розподілити на:

- 1) описові:
  - коментар – розширення лексичного значення за рахунок використання відомостей зі словника;
  - коментар – розширення лексичного фону за рахунок власного мовного і побутового досвіду;
  - коментар – історична довідка;
  - коментар – словотворча модель та
- 2) описово-визначальні:
  - власне – визначальний коментар;
  - етимологічний коментар;
  - словотворчий коментар;
  - контекстуальний коментар;
  - коментар відсилання;
  - історичний коментар;
  - розширений країнознавчий коментар [цит. за: 1, с. 56].

Таким чином, використання лінгвокраїнознавчого коментаря у процесі лінгвокраїнознавчого аналізу іншомовного художнього тексту сприяє формуванню у студентів-мовників фахових навичок, умінь і здатностей вивчати історичні, культурні, соціальні й політичні умови життя і творчості письменників; встановлювати зв'язки між літературними й культурними подіями; розуміти вплив сучасних видів культури (високої, загальнодоступної, масової) на статус і цінність літературних творів тощо.

## Література

1. Буднік А. Особливості використання лінгвокраїнознавчого коментаря на заняттях з літератури в іномовній аудиторії (початковий етап навчання) / А. Буднік // Порівняльно-педагогічні студії. – №1(23). – 2015. – С. 53-57.
2. Кулибина Н.В. Методика лингвострановедческой работы над художественным текстом / Н.В.Кулибина. – М. : Рус. яз., 1987. – 143 с.
3. Чапаева Л.Г. Социокультурный комментарий в преподавании русского языка как неродного [Электронный ресурс] / Л.Г. Чапаева. – Режим доступа : <https://cyberleninka.ru/article/n/sotsiokulturnyy-kommentariy-v-prepodavanii-russkogo-yazyka-kak-nerodnogo>. – Дата обращения 08.05.2018. – Название с экрана.
4. Швець Г.Д. Дисципліна «художній текст у системі навчання української мови як іноземної» та її місце у фаховій підготовці викладачів-філологів / Г.Д. Швець // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 16 : Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики. – 2013. – Вип. 20. – С. 208-212. – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu\\_016\\_2013\\_20\\_53](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nchnpu_016_2013_20_53)

## ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЗДОРОВ'Я ТА ТРАНСПАРЕНТНОСТІ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ

к. пед. наук, доц. **Ірина Григорівна Багач**  
Черкаський державний технологічний університет  
м.Черкаси, Україна

Важливу роль у становленні сучасного фахівця відіграє його вміння вміло оперувати термінологічною лексикою, оскільки термінологічна база є однією з підвалин вивчення й розвитку науки.

Нині особливо актуальною є проблема забезпечення здоров'я при перекладі медичних текстів, кількість яких невпинно зростає в зв'язку з інтенсивним розвитком досліджень у галузі медицини та розвитком міжнародних відносин.

Термінознавство має на меті зробити процес утворення та вживання термінологічних найменувань більш керованим, сприяти раціоналізації професійного спілкування та взаєморозумінню фахівців.

Побудова та стандартизація нових термінів – це мовна інтерференція, тобто штучне втручання в природний розвиток мови, насамперед у її лексику, з внесенням відповідних змін, нововведень. Разом з тим це штучна селекція форм і варіантів з метою вибору найбільш вдалого відповідника та затвердження його як стандарту.

Маючи справу з перекладом медичних термінів, які вимагають точності та однозначності, ми погоджуємось з думкою, що перекладач повинен хоча б частково орієнтуватися в тематиці текстів, які перекладаються, що, відповідно набувається з досвідом роботи. Крім того, у тексті перекладу потрібно уникати хибно орієнтуючих термінів, якщо в певній терміносистемі є їхні синоніми з